

KANSANOPISTO:

- Suomessa toimii 89 kansanopistoa kaupungeissa ja maaseudulla: 72 suomenkielistä, 17 ruotsinkielistä
- kansanopistot ovat aikuisoppilaitoksia; ominaista on sisäoppilaitosmuoto aatteellinen ja pedagoginen vapaus
- taustayhteisön ja luonteensa mukaan opistot voidaan jakaa neljään ryhmään: sitoutumattomat, kristilliset, yhteiskunnalliset ja erityisopistot
- useimmat kansanopistot ovat yksityisiä; kaikki saavat lakisääteistä valtionapua ja ovat opetusviranomaisten valvonnassa
- opetustarjonta jakautuu pitkäkestoiseen koulutukseen (linjat; kesto: vuosi, puoli vuotta) ja kursseihin (keskimäärin 2-6 päivää)
- erilaisia linjoja kansanopistoissa on noin 200 ja lyhytkursseja vuosittain noin 3 000
- vuosittain pitkillä linjoilla on noin 11 000 opiskelijaa, kurssiosallistujien määrä on noin 120 000
- pääosa linjoista on vapaatavoitteisia, yleissivistäviä, näillä linjoilla voi opiskella esimerkiksi kieliä ja kansainvälisyyttä, taideaineita ja kädentaitoja, kasvatusta- ja yhteiskunnallisia aineita, viestintää ja tietotekniikkaa
- vapaatavoitteisen koulutuksen lisäksi monet kansanopistot järjestävät myös tutkintotavoitteista yleissivistävää koulutusta: noin 30 opistossa on peruskoulun kymppiluokan suoritusmahdollisuus; lukion voi suorittaa kuudessa opistossa
- ammatillista peruskoulutusta, ammattiin valmistavia opintoja sekä ammatillista lisäkoulutusta on tarjolla sekä nuorille että aikuisille; kansanopistoja on mukana myös ammattikorkeakouluissa
- kansanopistotoiminta sai alkunsa Tanskassa 1800-luvun lopulla ja sieltä se välittyi muihin Pohjoismaihin niin, että nykyisin Pohjoismaissa toimii yhteensä yli 300 kansanopistoa Färsaaria ja Grönlantia myöten
- Suomeen ensimmäinen kansanopisto perustettiin alkuvuodesta 1889; jolloin sai alkunsa Kangasalan opisto; saman vuoden syksyllä perustettiin Borgå Folkhögskola, joka nyttemmin jatkaa toimintaansa Borgå folkakademi -nimellä